

Enperadorearen jantzi berria.

Orain dela urte asko bazen enperadore bat jantzi berriak eta dotoreak biziki maite zituen, hainbesteraino ezen, arropatan gastatzen baitzuen diru guztia.

Enperadorearentzat axola gutxiko gauzak ziren bere soldaduak, antzerkia edo zalgurdian basora joatea, non eta ez zen jantzi berriak erakusteko. Jantzi bat zeukan egunaren ordu bakoitzerako, eta erregeez Kontseilu Gelan daudela esan ohi den bezala, zera esaten zuten enperadoreaz:

–Enperadorea jantzi gelan dago!

Enperadorea bizi zen hiria oso giro alaiko hiria zen, eta kanpotar asko joaten zen egunero bisitan. Behinola bi pikaro heldu ziren, ehuleak zirela eta inon den oihalik zoragarriena ehuntzen zutela esanez. Oihal hark kolore eta marrazki ederretan ederrenak omen zituen, eta harekin egindako jantziek ba omen zuten berezitasun txundigarri bat gainera: ikusezinak zirela beren kargua merezi ez zutenentzat edo tonto hutsak zirenentzat.

–Jantzi bikainak, inondik ere. Aldean baneuzka, aise igarriko nioke nire erreinuan nork daukan merezi ez duen kargua. Bizkorrak eta ergelak bereiziko nituzke. Bai, oihal horiekin jantzi bat egin diezadaten agindu behar dut berehala – eta diru pila bat eman zien pikaroei lanean has zitezen.

Eraiki zituzten bi ehundegi, eta lanean ari balira bezala hasi ziren, itxurak egiten, ehundegietan hari izpirik ere ez zegoen arren. Zetarik finena eta urrezko haririk preziatuenak berehala ekar zitzaizela eskatu zuten, gorde zituzten zeta eta hariak fardeletan, eta gaueko ordu txikiak arte aritu ziren lanean ehundegi hutsetan.

–Oihala egiten zenbat aurreratu duten jakiteko irrikatan nago.

Baina tontoa edo bere kargurako ezgai bazen oihala ez zuela ikusiko gogoratzeak barrena nahastu zion. Uste zuen berak ez zuela zertan beldurrik izan, baina, hala ere, beste norbait bidali nahi izan zuen aurretik, gauzak zertan ziren ikus zezan. Hirian denek zuten oihalaren tasun berezi haren berri, eta irriketan zeuden auzokoa zeinen inutila edo tontoa zen jakiteko.

–Nire ministro zahar zintzoa bidaliko dut ehuleengana. Bera da egokiena ehuleek lanean aurreratu ote duten ikusteko. Oso gizon zentzuduna da, eta ez dago bere kargurako bera baino egokiagorik.

Eta han joan zen, bada, ministroa, bi pikaroak ehundegi hutsetan lanean ari ziren gelara.

–Jainkoarren! Ez dut ezer ikusten eta!

Bi pikarok ministroari inguratzeko esan, eta ehundegi hutsa erakusten zioten

bitartean, galdetu zioten ea ez al zitzaizkion marrazkia ederra eta koloreak politak iruditzen. Baina ministro gizajoak begiak gehiago zabalduagatik, ez zuen deus ere ikusten, ez baitzegoen zer ikusirik.

–Ene! Tontoa ote naiz, ba? Halakorik ez zait sekula burutik pasa; ez dezala inork ere jakin! Ez ote naiz egokia ministro kargurako? Ez, ez diot inori esan behar ez dudala oihala ikusten.

–Zer, ez duzu ezer esan behar?

–Oi, bai polita! Zoragarria benetan! Bai marrazki ederra! Horiek koloreak! Bai, asko gustatu zaidala esango diot enperadoreari!

–Pozten gara, ba.

Eta kolore guztien izenak eta marrazkiaren xehetasunak azaldu zizkioten. Ministro xaharrak arreta handiz entzun zituen ehuleen azalpen guztiak, enperadoreari dena errepikatu ahal izateko gero. Eta bai ongi errepikatu ere.

Ehuleek diru gehiago eskatu zuten, eta seda eta urrezko hari gehiago, oihalerako behar zutela esanez. Fardetan gorde zuten dena, hari–izpi bat ere ehundegirako utzi gabe, eta ordu arte bezala segitu zuten, ehundegi hutsetan lanean.

Handik gutxira, enperadoreak beste funtzionario bat bidali zuen, oihal–lana zertan zen jakitera eta jantzia noiz bukatuko ote zuten galdetzera. Eta ministroari gertatu zitzaion gauza bera gertatu zitzaion hari ere: begira eta begira egon arren, ehundegia hutsik egoki, ez zuela ezertxo ere ikusten.

–Polita oihala, ezta?

–Ni tontoa ez naiz, ba. Ez ote naiz egokia dudana kargurako? Bai gauza harrigarria! Ez dadila inor konturatu behintzat!

Beraz, ikusten ez zuen oihal hura goraiatu, eta zorionak eman zizkien kolore polit eta marrazki bikain haiengatik.

–Benetan diot: oso oihal ederra da, aparta.

Guztien ahotan zebilen oihal zoragarri haren kontua. Eta enperadoreak ere bere begiez ikusi nahi izan zuen oihala, artean ehundegian zegoela.

Goi mailako gortesau mordo batez inguraturik, han joan zen enperadorea pikaro maltzur parearengana. Eta han segitzen zuten bi pikaro haiek nekagaitz, lan eta lan, albainurik gabe ehuntzen.

–Ez al da magnifique? Begira, Maiestate! Begira zer marrazki eta zer kolore! –Arranopola! Ez dut ezer ikusten eta! Hau bai gauza harrigarria! Tontoa ote naiz, ba? Ala ez naiz enperadore izateko gai? Besterik ez genuen behar!

–Oi, zeinen ederra! Enperadorearen erabateko onespina dauka! –Magnifique, sekulakoa, miresgarria...

Zabaldu zen ahoz aho, eta poz pozik zeuden denak. Enperadoreak Zaldun Gurutzea eman zien pikaroei botoi zuloan jartzeko, eta Ehule Txit Agurgarri izendatu zituen.

Prozesio egunaren bezperan, gau osoa jaikita eman zuten bi pikaroek, hamasei kandela baino gehiagoren argitan. Ikus zezala jende guztiak berebiziko ahalegina egiten ari zirela enperadorearen jantzia gertu egon zedin. Ehundegitik oihala hartzen zutela itxurak eginez aritu ziren gau osoan, guraize handiez airea ebakitzen eta haririk gabeko jostorratzez josten. Eta bukatzean, esan zuten:

–Kito, jantzia gertu dago!

Enperadorea bera joan zen lantegira, zaldun nagusiak lagun zituela, eta ehule pikaroek besoak altxatu zituzten airean, zerbaiti eutsiko baliote bezala.

–Hemen galtzak! Hona atorra! Tori kap! Armiarma sarea bezain arina da! Aldean ezer ez duela iruditzen zaio bati, eta horixe du dohain nagusia.

–Halaxe da!

–Maiestate, erantzi bedi, mesedez, eta jantzi berriak saiatuko dizkiogu ispilu handiaren aurrean.

Kendu zituen enperadoreak arropa guztiak, eta pikaroak, haiek jositako jantzi berriak jantziko balizkiote bezala aritu ziren, itxurak eginez. Gerritik heldu, eta zerbait lotzen ziotelakoan egin zuten: jantziaren hegala zen. Gorputza bira batera eta bira bestera zerabilen enperadoreak ispiluaren aurrean.

–Jainko maitea, bai jantzi ederra! Bai ederki ematen diola! Nolako marrazkiak! Horiek koloreak! Oso jantzi polita da!

–Maiestate, kanpoan zain dauzka prozesioan berorri lagunduko diotenak, palio eta guzti.

–Prest nago! Ondo ematen dit, ezta?

Jantziaren hegalaria eutsi behar zioten xanbelanek lurra haztatu zuten hegalaria heltzeko. Eskuak jaso eta airean eutsi zioten hegalaria, ez zezan jendeak pentsa ez zutela ezer ikusten.

Eta han joan zen enperadorea prozesioan, palioaren azpian, eta kalean eta leihoetan esaten zuen jende guztiak:

–Bai ederrak enperadorearen jantzi berriak! Zein hegal zoragarria! Bai poliki ematen diola!

–Baina ezer ez darama eta!

–Jainko maitea, entzun xalotasunaren ahotsa!

–Ez darama jantzirik, haur batek esan du ez daramala ezer aldean! –Ez darama jantzirik!

Eta enperadorea urduri jarri zen, bai baitzekien arrazoi zutela, baina esan zion bere buruari:

–Prozesioa amaitu arte segitu behar dut.

Eta tenteago joan zen, xanbelanak atzetik zituela existitzen ez zen hegalaria eusten.

Hans Christian Andersen. Hemeretzi ipuin. Ibaizabal.